

Dil oyunları her zaman belirli bir dil içinde oluyorsa ve özel bir yaşantı tutumu ifade ediyorsa, öznelarası iletişim nasıl sağlanacaktır? Wittgenstein'a göre bu, temel önermeler aracılığıyla gerçekleşecektir. Bunlar hipotetik yapıda önermeler değildir, çünkü araştırma sonucu ulaşılmaz; bilgi önermeleri de değildir, çünkü doğru ya da yanlış değildirler, temellendirilemezler (Wittgenstein 1969, §205), arı doğruyu yanlıştan ayırmaya yarayan bir çerçeve sunar. Çocukluğumuzdan beri gördüğümüz, duyduğumuz... şeyler vardır ve onların öyle olduklarına inanmışızca iki elimin olduğuna, aile bireylerinin gerçekten benim ailem oldukları gerçeklikteki nesnelere duyu organlarımızla algıladığımızı, bir beynimiz olduğunu inanırız. Bu temel önermeler "miras alınmış bir çerçeve" oluştururlar (Wittgenstein 1969, §94). Bu önermeler teorik olarak değil, pratik olarak edinilirler (Wittgenstein 1969, §95). Örneğin bir çocuk belirli bir biçimde davranmayı, tepki vermeyi öğrenir bu şekilde davranmayı bilmesi ise daha sonra gerçekleşir (Wittgenstein 1969, §5). Bu önermeler sayesinde öznelarası bir iletişimden, uzlaşımından bahsedilebilir. Şeye inandığımızda, bunun tek bir önerme değil de birbiriyle ilintili ve birbirini destekleyen bir önerme grubu olduğunu da eklemek gerekir (Wittgenstein 1969, §142). Bu önermelerin kesinliği tecrübelerden gelir, bu önerme grubunu "gözleri eğitimi" yoluyla ediniriz (Wittgenstein 1969, §279). Bu önermelerin kesinliği yalnızca benim emin olmam değil, başka öznelere de emin olması çok önemlidir (Wittgenstein 1969, §195).

Wittgenstein'da dilin sınırları konusu, filozofun iki dönemi bakımından büyük farklılıklar göstermektedir. Wittgenstein'ın ilk dönemini belirleyen kitabı *Tractatus-Logico Philosophicus*'tur. O, felsefenin dilin mantığı açısından olabilirliğini araştırarak, felsefenin diğer bilme etkinlikleri içindeki yerini belirlemeye çalışmıştır. Wittgenstein'a göre felsefi konularda ileri sürülmüş pek çok önerme ya da soru yanlış değil, saçmadır. Bu nedenle bu soruları yanıtlamayız, sadece onların anlamsızlıklarını ifade edebiliriz. Filozofların sorduğu sorular, öne sürdüğü önermeler dilin mantığını anlamamalarından kaynaklanır. Böylece çok derin olduğu düşünülen sorunlar aslında birer sorun değildirler. Felsefe sorularına neden olan şey, dilin mantığını yanlış anlamaktan kaynaklanır. Bu soruları çözmek için düşüncelerin anlatımına, yani dile bir sınır koymak gerekir. Dilin sınırları, dünyamızın sınırları olacaktır. Bu bakımdan doğrudan dünyadaki olguları resmeden önermelerle mantığın ve matematiğin önermeleri anlamlıdır; dilin sınırları içinde kalacak önermeler de bunlar olacaktır.

Felsefi Soruşturmalar kitabında Wittgenstein'ın dilin sınırlarına ilişkin düşüncelerinde bir evrim göze çarpmaktadır. *Tractatus* hem mantıksal bir yapıya sahip önermelere hem de önermelerin hakkında oldukları olgulara, nesnelere ilişkindir; *Felsefi Soruşturmalar*'da ise Wittgenstein "Yaptığımız şey, kelimeleri metafizik kullanımlarından gündelik kullanımlarına geri getirmektir. Burada kilit kavramı 'dil oyunları'dır". Ona göre anlamlı önermeleri dile getirmek ve bu önermeler aracılığıyla dile sınır çizmek, "dil oyunları" ile mümkün olacaktır. " 'Dil oyunu' sözü, dilin konuşmanın, bir etkinliğin ya da yine bir yaşam biçiminin parçası olduğu olgusunu öne çıkarmak ister" der. Wittgenstein'a göre, kendinde dili anlayamayız, kendimizi belirli bir dil oyunu içine yerleştirerek anlarız. Bunun anlamı, dilin açıklayacağı kendinde bir anlamı olmadığıdır, yani insanın linguistik etkinliğinden bağımsız anlam olmadığıdır. Anlam, etkinlik terimlerinde tanımlanmalıdır, çünkü dil oyunlarının kendileri etkinlik sistemleridir (Hadot).